

Det her skal vi sige farvel til, når coronaen en dag er borte

AF NATHALIE OSTRYSKI, SOUSCHEF PÅ AOK

Oronakrisen har kastet danskerne ud i en kollektiv forårsrengøring af en kaliber, som ikke engang en ivrig Marie Kondo kunne have utænkt. Vi har kylet det overflødige ud af kælderens, stået sitrende i kø på genbrugspladsen for at komme af med hækkens grene og rensset altaner med ildhu og knastørre, håndsprittede hænder.

Lad os endelig fortsætte med den flid, når coronaen en dag lægger sig til rette på siderne af verdenshistorien. Coronakrisen vil forandre vores samfund og dem, vi er, siger de kloge. Men har vi det oprigtige mod til at ændre på tingene?

Vi kunne for eksempel begynde med at sparke hyper-individualismen og krævekulturen langt ind i affaldscontaineren. Ingen af de to fænomener har været særligt savnet i denne tid, hvor den reelle omsorg og omtanke har været den eneste mentale

kur for vores alles blafrende, bekymrede sind. Det har aldrig været klædeligt, når et menneske konstant sætter sig selv allerforrest. Nu har coronaen sat en fed streg under, at dem, der byder ind og tager fra, også er dem, der ofte får tingene til at hænge sammen.

De korte, intetsigende sms'er og e-mail kan vi også aflevere på den mentale losseplads. Coronakrisen har ikke kun bragt den lange telefonsamtale tilbage (ja, ligesom i de gode gamle dage). På disse uger har den på forunderlig vis også annulleret overfladiske venskaber og skånselsløst blotlagt relationerne for os.

I dag ringer vi eller kører Facetime med dem, der virkelig betyder noget for os, og som vi inderligt savner at være sammen med. Er det ikke også som om, at kunsten at konversere ordentligt pludselig er kommet i høj kurs? Når man falder i kort snak med den lokale butiksejer, naboen

eller skolelæreren, så handler samtalen pludselig om *noget*: Hvordan har I det her? Går alt vel? Kan I klare det? Har I brug for mere hjælp? Hvad kan jeg gøre?

De spørgsmål må gerne synke dybt ned i danske folkesjæl, så de altid ligger der. Lige til at gribe fat i, når én lige foran dig trænger til oprigtig interesse.

Curlingforælderen i sin rene egoistiske fom må gerne fortone sig, når alt dette bliver fortid. Selv om børnene er blevet frarøvet dele af den normale hverdag, og de unge ser ind i en lidt for særlig sommer, er vi forældre også blevet tvunget ud i et anderledes forældreskab. Børnene har periodevis måtte klare sig selv, mens mor og far sad bøjet ind over computeren. De har mærket, at verden kan ryste. De kan nu stave til savn. Ja, det er en oplevelse med mørke kanter, men den kan der også vokse nogle fine, selvstændige, helstøbte mennesker ud af.

Den dovne Netflix-tilstand, hvor man tankeløst klikker sig rundt i tilværelsen, fordi man enten ikke gider eller ikke vil vælge, skal vi også sige farvel til. Nye tider kræver en ny kultur med mennesker, der kommer ud af isolationen og nedlukningen med nysgerrigheden i behold og leder efter opfindsomme løsninger. Ingen andre kan gøre det for dig. Udviklingskonsulenterne har længe fablet om forandringsparathed. Nu har en stor del af den danske befolkning demonstreret viljen til stædigt at arbejde sig igennem dage, hvor alt tager en ny form. Forårsdage, hvor man får den der ubændige trang til at rydde op.

I aften genopføres en af Danmarks store kunstsandaler

Mange vil huske lysstrålen ved den jyske vestkyst, der for 25 år siden resulterede i en af de store kunstdebatter, der delte befolkningen. I aften tændes lysstrålen igen.

Af Torben Weirup
towe@berlingske.dk

I aften er der ikke alene lys i vinduerne i mange hjem rundt om i landet. Der er også planlagt en lysstråle på himlen over København.

Om end en begrænset del af himlen. Nemlig mellem Charlottenborg og Christiansborg.

Lysstrålen vil efter planen kunne ses mellem klokken 22 og 24, og angiveligt kan man kun se lysstrålen fra Nyhavn og Kongens Nytorv. Charlottenborg, der har arrangeret, undlader ikke at erindre om at holde fysisk afstand.

Lysværket er skabt af billedkunstneren Elle-Mie Ejdrup Hansen - og hvis navnet bringer minder eller ligefrem raseri frem, er det, fordi hun for netop 25 år siden var kunstneren bag en lysstråle langs den jyske vestkyst 4. maj om aftenen.

I 1995 var det 50-året for befrielsen, og mange mennesker blev vrede over projektet, som de fandt forfladigede mindetagen. En fremtrædende, nu afdød modstandsmand, Flem-

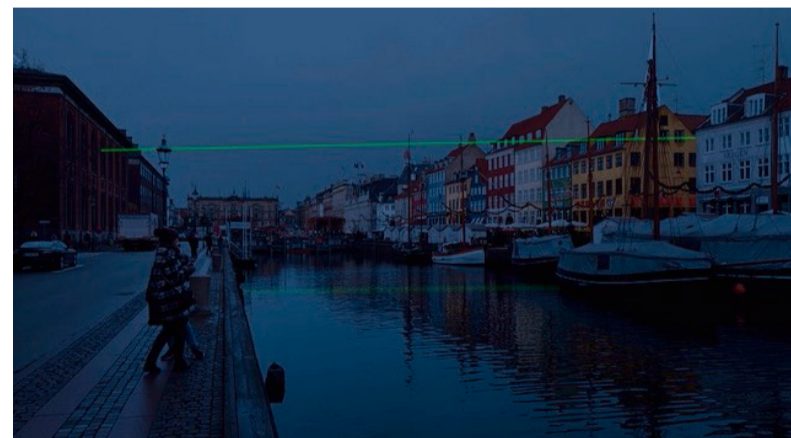
ming Juncker, sammenfattede meget præcist den del af kritikken: »Uværdigt for den 5. maj og en grov fornærmelse over for de ældre, der har et vist forhold til 4. og 5. maj. Det er en gang ungdomspjat og popcirkus«.

Og så rullede debatten som bølger ind over Jyllands vestkyst til stor glæde for alle, der deltog i slagsmålet, i almindelighed og avisredaktører i særdeleshed. Ikke færre end 6.000 artikler blev det til.

Også mange kunstnere deltog i debatten. En del af standens modstand gik på omfanget af projektet, der for at blive realiseret blev udvidet til også at omfatte udstillinger og et værk af Palle Mikkelborg komponeret til lejligheden.

Det lykkedes at rejse 15 mio. kr. til »Fredsskulptur«, hvilket var, blev det fremhævet, det samme som samtlige jyske museer havde at købe kunst for om året.

En af de teoretisk bedst funderede danske kunstnere, tidligere professor ved Kunstakademiet Hein Heinsen mente, at Elle-Mie Ejdrup Hansen så at sige reetablerede Atlantvolden, det tyske forsvarsværk

Sådan kan det efter planen se ud i aften, når der tændes for lysstrålen mellem Christiansborg og Charlottenborg. Pressefoto

ved blandt andet den jyske kyst, og at en laserstråle snarere var en dødsstråle end det livslys, kunstneren selv forbandt med sit projekt.

Det anslås, at flere end 500.000 mennesker 4. maj om aftenen fordelte sig over Jyllands mere end 500 km lange, vestlige kyststrækning.

Verden til debat

Charlottenborg har en udstillingspolitik, der i meget høj grad prioriterer den samfundsmæssige debat - og det er kunsthallens direktør, Michael Thouber, der har inviteret Elle-Mie Ejdrup Hansen til at skabe et nyt værk til stedet. På samme måde som lysstrålen for 25 år siden var skabt til Jyllands vestlige kyst.

Hvorfor gør Michael Thouber det?

»Projektet i 1995 er mig bekendt Danmarks-historiens største kunstværk. Det er et værk, som skabte meget debat i sin samtid, og som stadig står stærkt i erindringen hos mange danskere. Vi er derfor stolte af, at Elle-Mie Ejdrup Hansen har sagt ja til at realisere et nyt projekt på Charlottenborg, og hendes budskab om at sende et lys af håb ind i fremtiden, tror jeg, mange danskere kan relatere til i en tid, hvor Danmark står i sin største krise og nedlukning siden Anden Verdenskrig,« siger han.

AOK

REDAKTION
AOK-redaktør:
Anne Sophia Hermansen
Souschef på AOK:
Nathalie Ostrynski
Dagens avisansvarlige:
Lars Johansen
Forsidefoto:
Bo Amstrup
KONTAKT
Pilestræde 34,
DK-1147 København
Telefon: +45 3375 7575
Fax: +45 3375 2020
email:
kultur@berlingske.dk

NYHEDER

LÆS MERE SIDE 4